

PROGRAMA DE VIOLĂ

pentru clasele V—VIII

NOTĂ EXPLICATIVĂ

Cursul de violă la școala generală și liceul de muzică durează 8 ani, adică : 4 ani școala generală și 4 ani curs liceal.

Elevii vor fi primiți la cursul de violă începând din clasa a V-a generală, având în vedere că au studiat vioara înainte, cel puțin 2—3 ani. Absolvind cursul liceal, elementele cele mai bune, pe baza unui examen de primire, vor putea urma mai departe cursul de violă de la conservator pentru pregătirea noilor cadre de concertişti-soliști de orchestră simfonică, operă, de muzică de cameră și cadre didactice.

Elementele care nu vor putea urma conservatorul vor putea fi plasate în diferite orchestre la posturi de mai mică răspundere. Materia de învățămînt, prevăzută în programă, este selecționată din repertoriul original, iar cea indicată pentru vioară și violoncel trebuie să fie transpusă pentru violă.

Selecționarea elevilor pentru violă se face la examenul de fine de an de la clasele de vioară. Pot fi primiți și elevi din afara școlii, care au pregătire corespunzătoare la vioară, sau violă, apți a urma acest învățămînt.

Îndrumări metodice

Vom avea deci : pregătire la vioară în cl. a III-a, cl. a IV-a poz. I) ; *cursul de violă* — în cl. a V-a, școala generală poz. I (trecere la violă) ; în cl. a VI-a, poz. I—III ; în cl. VII—VIII-a, poz. IV—VII (consolidarea pozițiilor).

Însușirea materiei de învățămînt cuprinsă în prezenta programă urmărește o temeinică pregătire a elevului din punct de vedere al procesului de învățămînt instrumental instructiv și educativ. Însușirea

cunoștințelor și formarea deprinderilor (pină la reflex) necesare exercitării practicii instrumentale, violei — în cadrul instituțiilor de artă, cum și mai ales pentru continuarea studiilor superioare la conservator.

Se va urmări cu deosebire adaptarea psiho-fizică a elevului la necesitățile și particularitățile acestui instrument. O tehnică sigură a ambelor mâini — dezvoltarea muzicalității și formarea, mai ales, a unui ton (sunet) generos, mare, expresiv (clasic).

Materia de învățămînt din cuprinsul programei este recomandată pentru ca profesorul să selecționeze studiile și piesele cele mai potrivite scopului urmărit, ținînd seama în același timp de particularitățile și putința de realizare a oricărui elev.

Se va respecta firul conducător al progresului treptat evolutiv de la ușor la mai greu cu adaptare psiho-pedagogică pentru fiecare elev.

S-a prevăzut un material bogat tocmai pentru ca să avem de unde alege și cu ce înlocui. În lipsă de literatură muzicală didactică specială pentru violă, studiile și piesele se pot înlocui cu altele selecționate din literatura didactică pentru vioară-violoncel de aceeași valoare educativă și artistică. Materia de învățămînt selecționată din literatura violoncelului trebuie transpusă (în scris) în cheie de do (alto) pentru a se ajunge la o bună citire în această cheie, formarea reflexelor vizuale-auditive și motrice.

CLASA A V-a

(2 ore săptămînal — 64 ore anual)

Dat fiind specificul instrumentului în primul an de studiu se va da o deosebită importanță adaptării fizice la nevoile instrumentului, citirii notelor, intonației juste și emiterii corecte a sunetului. Pină la formarea unei baze solide, elevul va cînta în tempo moderat.

1. Cunoașterea instrumentului
 - Istoricul instrumentului.
 - Citirea notelor în cheia do (alto) de pe linia a 3-a.
 - Ținută violei — poziția.
 - Conducerea arcușului, note lungi și diferite valori de note pe coarde libere.
 - Formarea sunetului.
 - Exerciții de fixare a degetelor asociate cu conducerea arcușului.
 - Adaptarea brațelor, miinilor, degetelor la necesitățile instrumentului (bună poză a miinilor și trăsătură corectă).

- Gama „Do major“ — diferite valori de note și trăsături de arcuș, legato, non-legato, detaché staccato — poziția I.
- Game majore și minore pînă la 3 diezi și bemoli, în una și două octave și arpegiile lor.
- Trăsături de arcuș — în diferite nuanțe : detaché, legato, staccato și combinațiile lor ; diferite valori de note.

2. 25—30 studii cu diferite tehnici poziția I.
- Exerciții tehnice pentru degete.
 - Piesă mică.

• Material și repertorii

- O. Sevsik, — op. 1, caiet I
- O. Sevsik — op. 2, caiet I
- O. Sevsik — op. 7, caiet I
- Alexeev — Game și arpegii
- I. Steiner — Studiul gamelor
- Waxmann — Game
- L. Surujon — Exerciții tehnice și game.

Studii

- Rădulescu-Niculescu — Metoda de violă, vol. I (poz. I)
- Hohmann — Metodă de violă (transcripție)
- G. Naumann — Metodă de violă
- Brunner — Metodă de violă
- Sitt — Metodă de violă
- St. Sugarev — Metodă de violă C. I (poz. I)
- Kreuz — Culegere, studii, poz. I
- Szeremi — Studii C. I., poz. I
- Schloming — Metodă C. I., poz. I
- Kayser — Op. 20, studii C. I.
- Sitt — Op. 32, Studii C. I.

Piese

- Geantă, Manoliu, Rozy Steru etc. — Transcripție de la vioară, p. I.
- Mendelssohn — Cîntec fără cuvinte
- Sbornic — Culegere de piese : violă, pian
- Rieding — Concert (poz. I), violă, pian
- * * * — Culegere de piese vechi (ed. maghiară).

- La examenul pentru a trece în cl. a VI-a elevul trebuie să execute :
- Game și arpegii (poz. I) cu trăsături de arcuș diferite, dezlegat, legat (2—3—4 note) valori diferite.
 - Două studii : unul pentru tehnica miinii stîngi, celălalt pentru trăsătura de arcuș (tehnic-melodic), sonoritate.
 - O piesă mică.
 - Probă de citire la nivelul materialului parcurs în timpul anului.

CLASA A VI-a

(2 ore săptămînal — 64 ore anual)

În cursul anului elevul va trebui să studieze :

1. Game și arpegii în 1 și 2 octave, poz. I—III, majore, minore pînă la 5 diezi (diezi și bemoli) diferite valori de note și trăsături de arcuș.
 - Poziția I, II, III.
 - Poziția fixă, schimb de poziție.
 - Trecerile de la o poziție la alta (I—III pe o coardă și de pe o coardă pe alta).
 - Studii de intervale, duble ușoare.
 - Trăsături de arcuș diferite : detaché, legato, staccato, martelat și combinațiile lor.
2. 20—25 studii cu diferite tehnici.
 - Exerciții tehnice pentru degete.
 - Piesă mică (sonată, concert).

Material și repertoriu

- Alexeev — Game și arpegii
- I. Steiner — Studiul gamelor
- Waxmann — Game
- Schradieck — Exerciții tehnice (C. I.)
- Sevsik — op. 1, 2, 7
- Casorti — Tehnica arcușului

Studii

- Hohmann — Metodă (poz. I—III)
- G. Naumann — Metodă
- Brunner — Metodă
- Sitt — Metodă

- St. Sugarev — Metodă C. II (p. I—III)
- Schloming — Metodă, studii C. II (p. I—III)
- Bruni — Metodă (p. I—III)
- Szeremi — Studii C. II (poz. I—III)
- Matz A. — Studii de intonație.
- Consolini — Studii, schimb de poziție.
- Kayser — Op. 20, studii, C. II.
- Sitt — Op. 32, studii, poz. I—III.

Piese

- Ceaikovski — Cîntec fără cuvinte
 - Bulahov — Barcarola, p. 2, violă, pian
 - Sbornic — Culegere de piese : violă, pian (ed. sovietică)
 - Kircov — Nocturnă
 - Mozart — Menuet
 - Vivaldi — Concert nr. 1 în do, nr. 2 în do, fa. I—III
 - Seitz — Concert, nr. 1.
 - Iansinov — Concert, nr. 1.
 - Bootnianski — Sonata (do major)
- La examenul pentru a trece în cl. a VII-a, elevul va trebui să execute :
- Game în 2 octave, poz. I—III, dezlegate, legate (2, 4, 6, 8 note pe arcuș), diferite valori pe note cu arpeggiile lor
 - Două studii (tehnic-melodic)
 - Concert (o parte)
 - O piesă mică
 - Citire la nivelul cl. a VI-a.

CLASA A VII-a

(2 ore săptămînal — 64 ore anual)

În timpul anului, elevul trebuie să studieze :

1. Game majore și minore în 2—3 octave (poz. I—V cu extensiune) majore, minore și arpeggiile lor pînă la 6 diezi și bemoli, cu trăsături lungi de arcuș — dezlegat, legat cîte 3—4—5—6—7 note pe arcuș, în mișcare moderato.
 - Poziția IV—V—VI—VII fixă și schimbările lor.
 - Treccerile de la o poziție la alta pe o coardă și de pe o coardă pe alta.
 - Exerciții ușoare în note duble.

- Trăsături de arcuș : detaché, legato, martelato, staccato și combinațiile lor.

2. 20—25 studii cu diferite tehnici.

- Sonată
- Concert
- Piesă mică.

Material și repertoriu

- Alexeev — Game și arpegii
- I. Steiner — Studiul gamelor
- Waxmann — Game
- Schradieck, Flesch — Exerciții tehnice, C. I.
- Sevcik — Op. 8, schimb de poziție, op. 1, op. 2, op. 7
- Consolini — Studii, schimb de poziție
- Casorti — Tehnica arcușului
- Popovici G. — Game

Studii

- Hohmann — Metoda (poz. IV—VII)
- G. Naumann — Metoda
- Brunner — Metoda
- St. Sugarev — Metoda, C. II
- Kreuz — Studii
- Schleming — Metodă (p. IV—VII)
- Bruni — Metodă (studii)
- Sitt — Metodă (poz. IV—VII)
- C. C. Nottara — 6 studii (în caracter românesc)
- Szerémi — Studii, C. II
- Sitt — Studii (poz. IV—VII), op. 32
- A. Matz — Studii de intonație
- Kayser — Op. 20, studii, C. III.

Piese

- Sbornic — Culegere de piese, violă, pian
- Bach — Siciliana
- Tartini — Sarabanda
- Marcelllo — Scherzando
- Vivaldi — Adagio, allegro
- Telemann — sonata (la minor)
- Vivaldi — Concert

- Händel — Sonata 6 (p. I—II)
- Händel — Sonatele 2, 6 (integral)
- Sbornik — Culegere de piese : transcriptii de Strahov, Booisovsky etc., violă, pian
- Bach — Sarabanda, Courante
- Beethoven — Sonatină, Menuet
- Ipolit Ivanov, Iansinov, Gasse, Lulli, Corelli, Veracini, C. Cui, Baclanova, Ciaikovski etc. — Culegere de piese.
- 2. Seidman — Concertino
- Telemann — Concert

La examenul pentru a trece în cl. a VIII-a, elevul va trebui să execute :

- Game în două și trei octave cu arpegiile lor (p. I—VII), dezlegate și legate, diferite valori de note majore, minore, cu arpegiile lor.
- Două studii (tehnic-melodic)
- Sonată, 1—2 părți
- Concert (p. I sau II—III)
- Piesă mică
- Citire la nivelul cl. a VII-a.

CLASA A VIII-a

(2 ore săptăminal — 64 ore anual)

În cursul anului se vor studia :

1. Game în 3 octave, majore, minore, cu arpegiile lor (poz. I—VII) pînă la 6 diezi și bemoli cu diferite valori de note și trăsături de arcuș.
 - Game pe o singură coardă.
 - Exerciții pentru game în note duble (8va, 3ta, 6ta).
 - Do, sol, fa major pînă la poz. a V-a, inclusiv (rar, valori lungi, cite 2 note pe un arcuș, legate, dezlegate).
 - Diferite trăsături de arcuș și combinațiile lor.
2. Consolidarea pozițiilor.
 - Exerciții de schimbarea pozițiilor.
 - Exerciții tehnice (mina stîngă și tehnica mîinii drepte).
 - Exerciții cu note duble, ușoare.
3. 20—25 studii cu diferite tehnici.
 - O sonată
 - Un concert
 - 1—2 piese mici.

4. Elevul va trebui să se ocupe cu citirea partiturilor pentru orchestră și citire la prima vedere.

Material și repertoriu

- Popovici G. — Game
- Alexeev — Game și arpegii
- I. Steiner — Studiul gamelor
- Waxmann — Game
- Schradiek C. I., Flesch — Exerciții tehnice.
- Sevcik — Op. 2 (tehnica de arcuș)
- Sevcik — Op. 8 Schmidt, C. I., poziție
- Sevcik — Op. 9, studiul dublelor
- Consolini — Schimbările poziție
- L. Surujon — Exerciții tehnice și game
- Casorti — Tehnica arcușului

Studii

- Schleming — Studii în poziții înalte (metodă)
- Kreuz — 60 studii (culegere) cele mai ușoare
- Mazas — Op. 36, C. I
- Dont — Op. 37 (nr. 1—22)
- Kreutzer — Studii (cele mai ușoare)
- Kayser — Op. 20, studii, C. III
- Szerémi — Studii, c. II
- C. Nottara — Studii
- Bruni — Metodă, studii
 - Colecție de 75 studii (prag. pentru Kreutsev)
- Ariosti — Sonată (sol minor)
- Händel — Sonată, nr. 6, nr. 3
- Händel — Sonată, nr. X
- Haydn — Concert (sol major, orig. oboi)
- Vivaldi — Concert la minor ; mi minor ; do, sol ;
- Nardini — Concert
- Telemann — Concert
- Bach — Invenție, mic preludiu, arie (pentru 2 viole)
- Arnold Matz — Temă cu variațiuni
- Fr. Bach — 3 duete pentru 2 viole
- Glier — Preludiu, romanță, rondo.

Piese

- Vivaldi — Adagio, allegro
- Bach — Siciliana, rondo